

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE | ALPINE ASSOCIATION OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

GOVOR PREDSEDNIKA PZS JOŽETA ROVANA NA PRIREDITVI OB 130-LETNICI ORGANIZACIJE

Spoštovani g. Matjaž Han, minister za gospodarstvo, turizem in šport, spoštovana častna člana PZS gospoda Andrej Brvar in Franci Ekar, spoštovani člani Upravnega odbora PZS, načelniki komisij, predstavniki PD in še posebej dragi gostje

Z velikim zadovoljstvom vas pozdravljam ob 130. obletnici ustanovitve SPD, predhodnika PZS. Zdi se, da je bilo to že daleč v preteklosti, seveda prej kot se je rodil kdorkoli izmed nas, pa vendar živ spomin na naše prednike še seže v tisti čas.

Moja dedek in babica sta se rodila nekako tedaj. Babica je dopoldne kuhala in, ko so bili starši v službi, skrbela zame, dedek pa je žal umrl mlad, poznam ga le po pri povedanju. V prvi vojni se je boril na Tirolski fronti, po vojni je bil uradnik v Trboveljski premogokopni družbi, pel je v Ljubljanskem zvonu, telovadil pri Sokolu, predvsem pa, če je le utegnil, hodil v hribe in smučal. V moji sobi visi slika Triglava dedovega prijatelja slikarja Valentina Hodnika, pravzaprav žal edino kar je ostalo od dedove planinske zapuščine, vse ostalo se je po malem porazgubilo.

Po dedovi smrti sta babica in praded postavila hišo za Bežigradom, tedaj je to bilo na robu Ljubljane, in moj oče je lahko kar pred hišo nataknil smuči in se odpravil smučat v Polhograjce, na Toško čelo. Sčasoma pa so okrog nas zrastle družinske hiše, toda pogled iz moje otroške sobe je še vedno segel do Kamniških planin. Potem pa so pred nami zgradili visoke bloke in ti so zakrili severno obzorje.

Čas je prinesel spremembe, hitre, v nižinah včasih že kar kaotične, vplivi našega delovanja pa vse bolj segajo tudi višje v gore. Triglav pa je vendar, vsaj od daleč, še prav takšen kot na dedovi sliki.

Nekoč, pred 130 leti, je nastalo tudi SPD. In kot se sam rad ozrem nazaj v čase mojih prednikov, tako se planinci s ponosom spominjamo prehojene poti naše organizacije. Vzklila je iz ljubezni do gora in hkrati kot izraz upora proti njihovem ponemčevanju. V silnem zanosu, še v Avstro-Ogrski monarhiji, so planinci označevali poti, rasle so prve koč, izhajati je pričel Planinski vestnik. Vse do prve vojne, ki je vzela mnoga življenja in pustila številne brazgotine tudi v gorah. In nepravilno odrezala velik kos slovenskega nacionalnega ozemlja.

Po vojni je Slovensko planinsko društvo vložilo ogromno energije v obnovo koč in gradnjo poti, članstvo je raslo, mladi Skalaši pa so se usmerili predvsem v alpinizem, posneli so tudi prve slovenske filme.

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE | ALPINE ASSOCIATION OF SLOVENIA

Ob železnici 30 a
p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
W www.pzs.si

E info@pzs.si
T +386 (0)1 43 45 680
F +386 (0)1 43 45 691
ID DDV SI62316133
IBAN SI56 6100 0001 6522 551

In nato znova vojna, s številnimi žrtvami. Po vojni, na temelju izročila SPD in Skale, nastane nova planinska organizacija PZS. Planinstvo postane ena najbolj množičnih športnih dejavnosti, s športnim vrhom v alpinizmu in športnem plezanju, z uspehi svetovne ravni. Posebna pozornost je namenjena varnosti, s preventivnimi aktivnostmi in z usposabljanjem strokovnih kadrov. In seveda mladini, ki je garant za vitalnost organizacije. PZS šteje danes preko 60.000 članov, toda v gore hodi vsaj 350.000 naših državljanov in tudi vse več tujcev.

Lepo se je ozreti nazaj, na teh 130 let. Verno zabeleženih v Planinskem vestniku, v bogati planinski literaturi, v filmih in drugih medijskih zapisih. Toda kolo časa se vrti naprej in vse doslej smo bili planinci kos novim izzivom. Nebrzdan ekonomski razvoj pa nas je kot družbo prignal na rob, spoznavamo nujnost trajnostnega razvoja, vse bolj se zavedamo okoljskih omejitev. V preteklosti smo se planinci izkazali kot varuhi naravnega okolja in tej zavezi želimo slediti tudi vnaprej. S primernim samoomejevanjem pri planinskih aktivnostih, z vzornim vzdrževanje poti, z energetske in okoljske posodobitvijo koč. Pri slednjem pričakujemo pomoč države, kajti visoko v gorah se kljub pomembnemu prispevku prostovoljnega dela čisti ekonomski račun pač ne izide.

Priznajmo tudi, da smo se žal tudi nekoliko razvadili, vse prepogosto se naša tura začne na najvišjem parkirišču. Spremenimo naše navade in za dostop do gora, kjer je le mogoče, uporabimo javni transport ali kolesa. Pričnimo turo v vznožju gora.

Triglav velja za naš najbolj prepoznaven simbol, nanj roma staro in mlado, če mu dobro prisluhne bomo morda celo zaslišali, kako ječi pod bremenom naših korakov. Toda v Sloveniji je toliko drugih lepih kotičkov, ki jih tudi velja obiskati. Poiščimo jih in na ta način vsaj delno razbremenimo preobljudeni glavni greben Kamniško-Savinjskih Alp in predvsem okolico Triglava.

Verjamem, da bomo planinci, na temelju naših tradicionalnih vrednot solidarnosti, tovarištva in prostovoljstva, kos tudi izzivom ki so pred nami.

Dovolite mi, da vam v letu te častitljive obletnice zaželim osebne sreče, obilo lepih doživetij in varen korak v gorah.